

-שמור-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 300.25.02	תת-פרק: סחר בבני אדם ועבירות נלוות לזנות	פרק: חקירות	
שם נוהל: הגשת בקשה להכרה באדם קורבן סחר בבני אדם או החזקה בתנאי עבדות			תאריך פרסום: 04/10/2021
			תאריך תחילה: 04/10/2021
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. רקע לתופעה:

- א. מדינת ישראל מנהלת מאבק רציף ועיקש בתופעות של סחר בבני אדם לרבות איתור מבצעי העבירה, איתור וזיהוי קורבנות סחר והעברתם למקום מוגן.
- ב. תופעת הסחר בבני אדם, המכונה גם "העבדות המודרנית", היא תופעה של יחס חפצי לאדם למטרות ניצול, תוך שימוש בו כאמצעי להשאת רווחים.
- ג. תחילת שנות האלפיים אופיינה בתופעת פשיעה הקשורה בהבאת נשים לישראל לצורך עיסוק בזנות, דרך גבול סיני במצרים, תופעה שאופיינה באלימות קשה ושליטה ממשית, שמוגרה עד לשנת 2010, בזכות שילוב המאמצים של הממשלה יחד עם ארגוני החברה האזרחית, במישורי המניעה, הגנה על קרבנות והאכיפה.
- ד. בין השנים 2008-2013 הגיעו נתינים אריתראים, סודנים ואתיופים רבים דרך מצרים לישראל, חלקם הועברו לישראל על ידי סוחרים אשר מכרו אותם לסוחרים אחרים, אלה החזיקו בהם במחנות סיני שם עברו עינויים קשים עד אשר "פדו" אותם בכופר כסף. בזמן החזקתם במחנות סיני היו כאלה שבוצעו בהם מעשים העשויים לעלות כדי עבירות של החזקה בתנאי עבדות או סחר בבני אדם, או להעמידם בסיכון שיבוצעו בהם עבירות כאלה.
- ה. ככל שעברו השנים, התופעות שינו פניהן והפכו לתופעות פשיעה הכוללות עבירות של סחר בבני אדם למטרות שונות המנויות בחוק, והתפתחו דפוסים חדשים ושונים, למשל תופעות של הבאת נשים למטרות זנות תוך שימוש לרעה במנגנון הפטור מאשרות תייר למדינות רבות, כתות פוגעניות, הבאת בעלי מוגבלויות כגון חירשים אילמים מחו"ל לקבצנות כפויה בישראל, ילדים בדואים המועסקים בכפיה בענפים מסוכנים, או ילדים

פלסטיניים המקבצים נדבות בצמתים) וכן בהקשר של עובדים זרים המוחזקים בישראל בתנאי מחיה ועבודה קשים, תחת איומים, עושק, הונאה ועבירות או התנהגויות דומות שיכולות להגיע לכדי החזקה בתנאי עבדות או סחר בבני אדם.

1. החלטות ממשלה שהתקבלו בעניין זה (ראה סעיף 2 - "הבסיס החוקי") קבעו כי המשטרה תזהה ותכיר בקורבנות סחר בבני אדם ועבדות במסגרת קביעה מקדמית, לצורך כניסתם למקלטים ייעודים מוקדם ככל הניתן. מדינת ישראל מקנה לקורבנות הסחר סל שירותי הגנה, טיפול ושיקום, וזאת ללא קשר להליך הפלילי שיכול להתנהל בעבירות אלה, וללא תלות בנכונותו של הקרבן לשתף פעולה עם רשויות האכיפה.

2. הבסיס החוקי :

א. החלטת ממשלה מספר 2806 מיום 01.12.2002 "... להקים מקלט לכלל קורבנות הסחר בבני אדם, שיש לגביהן ראשית ראיה כי נעברה בהן עבירה של סחר בבני אדם לעיסוק בזנות או עבירות נלוות. הקביעה האם ישנה ראשית ראיה תהיה נתונה לממונה על החקירה..."

ב. החלטת ממשלה מספר 2670 מיום 02.12.2007 "...קביעה מקדמית של משטרת ישראל (בהתייעצות עם המתאמת למאבק סחר בבני אדם, במקרה הצורך) על סמך הראיות שיוצגו בפניה, שמדובר בקורבן החזקה בתנאי עבדות, או סחר בבני אדם למטרות עבדות או סחר בבני אדם למטרות עבדות (כפייה).

ג. חוק העונשין, התשל"ז - 1977

סעיף 375א החזקה בתנאי עבדות

סעיף 377א סחר בבני אדם

3. הגדרות :

א. "**בקשת השגה**" – בקשה מהגורם המוסמך לבחון מחדש החלטה של ר' חולית סחר בבני אדם, שלא להכיר באדם כקורבן סחר בבני אדם.

ב. "**בקשת עיון חוזר**" – הוספת חומרים לבקשה שנדחתה לצורך בחינה נוספת ומתן החלטה בה.

ג. "**הגורם המוסמך לבחון השגה**" – רמ"ח חקירות שהינו בעל השכלה משפטית, בהיעדר השכלה משפטית, קצין בדרגת נצ"מ מתחום החקירות ובעל השכלה משפטית.

ד. "**הגורם המחליט**" – ר' חוליית סחר בבני אדם. ככל שאינו בעל השכלה משפטית יש לקבל ההחלטה ביחד עם קצין בדרגת סנ"צ בעל השכלה משפטית מתחום החקירות.

ה. "**ראשית ראיה**" – תשתית עובדתית ברף ראייתי מנהלי נמוך, לפיה אדם סביר ישתכנע כי אדם הוא קורבן סחר בבני אדם או החזקה בתנאי עבדות (תשתית = כמפורט בסעיף 5).

ו. "קורבן סחר בבני אדם" – אדם אשר נמצאה לגביו ראשית ראיה כי בוצעו כלפיו עבירות של סחר בבני אדם או החזקה בתנאי עבדות.

4. **אופן הגשת בקשה להכרה באדם כקורבן סחר בבני אדם:**

א. כל אדם רשאי להגיש בקשה להכרה בו כקורבן סחר בבני אדם. הגשת הבקשה יכולה להיעשות ישירות על ידו או על ידי מי מטעמו, לרבות עו"ד מייצג וארגוני סיוע אזרחיים.

ב. את הבקשה יכול להגיש כל אדם ישירות באמצעי התקשורת האלה:

(1) תלונה מקוונת באמצעות אתר ממשל זמין כתובת:

<https://www.gov.il/he/service/request-file-complaint-online-during-emergency>

במקרה כזה, יש לעדכן את חוליית סחר בבני אדם, במייל כמפורט בסעיף 3 מטה, בדבר מספר האסמכתא שהתקבלה.

(2) במרכז שירות לאזרח בתחנות המשטרה - יש לעדכן את חוליית סחר בבני אדם, במייל כמפורט בסעיף 3 מטה, בדבר מספר האסמכתא שהתקבלה.

(3) באמצעות מייל משטרתי: htp@police.gov.il – יש לוודא כי התקבל המייל בטלפון: 02-5428127.

ג. בנוסף, ניתן להעביר הבקשה גם באמצעות הגורמים האלה:

(1) משרד התיאום למאבק בסחר בבני אדם של משרד המשפטים בכתובת המייל:

Combattrafficking@justice.gov.il

(2) שגרירויות בארץ ובעולם.

(3) ארגוני סיוע ממשלתיים לרבות משרד הרווחה ועובדים סוציאליים.

(4) רשות האוכלוסין וההגירה.

(5) הסיוע המשפטי של משרד המשפטים.

ד. יצוין כי ייתכנו מקרים בהם יזוהו קורבנות סחר במסגרת ניהול חקירות בעבירות אחרות ללא פנייה יזומה של הקרבן, ומהן יעלו אינדיקציות המגבשות ראשית ראיה לכך שמדובר בקורבן סחר בבני אדם.

ה. יודגש כי הפנייה באמצעות המשטרה אין משמעה הכרח בשיתוף פעולה עם חקירה משטרית.

5. **התנאים הנדרשים לדון בבקשה (מצטברים, ככל שכל אחד מהם רלוונטי בנסיבות המקרה):**

א. צירוף טופס "בקשה להכרה באדם כקורבן סחר בבני אדם או החזקה בתנאי עבדות" – מצ"ב כנספח א' (הטופס יהיה מוגש באתר המשטרה ובאתר של היחידה לתיאום המאבק בסחר בבני אדם, כמו כן, יהיה מוגש במערכת החקירות המשטרית – פל"א).

- ב. אם הוגשה תלונה במשטרה יש לצרף אישור הגשת תלונה במשטרה (פלט הגשת תלונה מקוונת, או אישור הגשת תלונה בתחנת משטרה). אם לא הוגשה תלונה במשטרה יש לצרף תצהיר אשר נגבה מהמבקש או הודעת המבקש במשטרה (יצורף על ידי החוליה מתוך התיק) ובו פירוט נסיבות האירוע/ים אותם חווה המבקש והם מתגבשים לכדי ראשית ראיה לכך שהוא קורבן סחר בבני אדם.
- ג. ייפוי כוח חתום, המאשר לבא כוחו של המבקש לייצגו בהליך הבקשה.
- ד. ככל שרלוונטי וקיים בידי המבקש - חוות דעת רפואיות, מסמכים רשמיים של משרד הרווחה כגון תסקירים, חוות דעת של עובדים סוציאליים, מסמכי רשות ההגירה לרבות בקשות למקלט, ראיונות ממוני בקורת גבולות, מסמכי משרד העבודה, חקירות פקחי רשות האוכלוסין וכל מסמך אחר הקשור בעניינו של המבקש ויכול לתרום לגיבוש ראשית הראיה כאמור.

6. אופן הטיפול בבקשה:

- א. דיווחים שיתקבלו בתחנות המשטרה יועברו ללא דיחוי לחוליית סחר בבני אדם באמצעות מייל ובלייווי טלפוני – אחריות ק' אח"מ בתחנות או ר' זרוע חקירות/תשאול.
- ב. התקבלה בקשה להכרה באדם כקורבן סחר בבני אדם, יירשם על גבי טופס הבקשה מספר סידורי וכן בטבלת המעקב שבמשרדי החוליה, על פי מספר הבקשה בהתאמה. מספר זה יהווה מספר מעקב לפניית בהקשר של בקשה זו.
- ג. אישור על קבלת הבקשה יועבר לפונה/לבא כוחו, ככל שלא התקבל אישור כאמור הרי שלא התקבלה הבקשה במשרדי החוליה (ראו סעיף 8 – אופן העברת המענה ולוחות זמנים).
- ד. חוליית סחר בבני אדם תדון בבקשה שצורפו אליה המסמכים הנדרשים (כמפורט בסעיף 7) במקרה בו חסר מידע הדרוש לטיפול בבקשה, תעדכן החוליה את הפונה בדבר המסמכים/המידע החסרים לפונה על פי הפרטים שימסרו בעת הגשת הבקשה.
- ה. על פי הצורך, יבוצע ראיון או כל פעולה הנדרשת לבירור האם קיימת ראשית ראיה להיותו של המבקש קורבן סחר בבני אדם.
- ו. ראיון יבוצע על ידי שוטר מהחוליה ועל פי הצורך (ראה סעיף 10 – ראיון משלים למבקש הבקשה).
- ז. אמת המידה של הבחינה היא "ראשית ראיה", על הגורם המחליט לבחון את הבקשה בהתבסס על תשתית עובדתית סבירה, ראיות שאדם סביר היה משתכנע מהן. הראיות אינן חייבות להיות קבילות בבית המשפט. יש לבחון את משקלן המצטבר של כלל הראיות תוך בחינת אמינותן ומהימנותן. יודגש כי הרף של "ראשית ראיה" הוא רף מנהלי נמוך יחסית, וזאת בשים לב להשפעתה של ההכרעה על זכויותיהן של אוכלוסיות פגיעות, ולאור הקושי האינהרנטי בהשגת מסמכים רלוונטיים לתמיכה בעדות הקורבן, בפרט

בשלבם המקדמיים הנדרשים. יש לבחון את הבקשה לאור הפרשנות המקובלת לסעיפי החוק ולהלכה הנוהגת בפסיקה (לדוגמה לגבי החזקה בתנאי עבדות, ראו פס"ד אמבש (ע"פ 8027/13 מחוזי 6749-08-11, תפ"ח 6774-08-11) ופס"ד ג'ולאני (ע"פ 6237/12)).

- ח. במקרה הצורך, בחינת הבקשה תעשה בהיוועצות עם המתאם למאבק בסחר בבני אדם של משרד המשפטים.
- ט. בהתאם לצורך, ניתן להתייעץ עם המחלקה המשפטית של המשטרה.
- י. ההחלטה תתקבל על ידי הגורם המחליט כאמור.
- יא. החלטות בעניינו של המבקש יינתנו בכתב. במקרים בהם לא נמצאה ראשית ראיה תועבר ההחלטה בכתב תוך שהיא מנומקת, ומסבירה את הטעם להחלטה באופן תמציתי.
- יב. ככל שיש בנימוקים לשבש חקירה, לחשוף מידע אשר עלול לפגוע באדם אחר וכדומה, הרי שיש לפרט כמה שניתן וזאת מבלי לפגוע באמור לעיל.
- יג. מענה להחלטה יועבר למבקש/בא כוחו. העתק ממנו יישמר בפל"א (ככל שקיים) ובמערכת מאור וכן יתויק ביחד עם שאר החומרים שהתקבלו. כמו כן, פרטי הבקשה ותוצאותיה יעודכנו בטבלת המעקב.
- יד. אם ישנם חומרים חדשים שלא הועברו בשלב הראשוני והבקשה נדחתה, ניתן יהיה להגיש בקשת עיון חוזר לגורם המחליט.
- טו. בהחלטה יצוין כי באפשרות המבקש להגיש בקשה לעיון חוזר אם ישנם חומרים שלא הוגשו ויש בהם להשפיע על ההחלטה וכן על אפשרות ההשגה.
- טז. מבקשים אשר קיבלו אישור על הכרה בהם כקורבן סחר בבני אדם, יוכלו להיכנס למקלט לקורבנות סחר בבני אדם בתיאום מראש עם מנהלת המקלט ובסיוע חולית סחר בבני אדם.
- יז. בהתאם לצורך, הבקשה תועבר ליחידת חקירה עם הנחיות לביצוע פעולות חקירה לבירור נסיבות האירוע וקיומן של עבירות פליליות. כמו כן, בהתאם לצורך תעשה פניה להעשרה ואיתור מידע רלוונטי עם חטיבת המודיעין/חולית אבחון מידע.
- יח. ככל שמדובר בקטינים מבקשי הכרה, ואין מעורבות של עו"ס/פקיד סעד יש לדווח למשרד הרווחה.

7. ראיון משלים למבקש הבקשה:

א. קיום ראיון משלים למבקש יתקיים על פי הצורך ובכפוף לשיקול דעת ר' החוליה. מטרת הראיון היא לאפשר למבקש לפרוס את פרטי האירוע באופן מפורט ובנימה אישית מול מקבל ההחלטה. כמו כן, קיום הראיון מאפשר דיוק הפרטים כפי שעלו בבקשה או במסמכים שצורפו על מנת להבהיר את התמונה העובדתית וכן מאפשר התרשמות ממהימנותו של המבקש ושמיעתו באופן בלתי אמצעי.

- ב. טרם הריאיון מומלץ להעביר פרטי המבקש/ת לחולית אבחון מידע, לשם קבלת מידע אודות המבקש/ת אשר רלוונטיים לבקשה".
- ג. הריאיון יבוצע על ידי שוטר מהחוליה, בנוכחות המבקש ובא כוחו או כל אדם שייבחר על ידו להשתתף בריאיון ובלבד שאושר על ידי ר' חולית סחר בבני אדם. ר' החוליה יכול שלא לאשר השתתפות של מי מנציגיו של המבקש וזאת מנימוקים שיירשמו ויימסרו למבקש. ככלל וככל הניתן, יבוצע הריאיון על ידי בן מינו של המרואיין.
- ד. עם תחילת הריאיון יסביר המבקש כי הוא/היא עתידים להישאל שאלות אישיות או קשות במהלך הריאיון וכי הם רשאים לבקש הפסקות על פי הצורך ו/או המשך קיום הריאיון במועד אחר. כמו כן, ידגיש המראיין כי אין בקיומו של הריאיון כדי לחייב אותו לשתף פעולה עם המשטרה בחקירה פלילית ככל שתידרש.
- ה. יש לכלול בריאיון גם את התרשמות המראיין בדבר המצב הנפשי והפיזי של המבקש בזמן הריאיון לרבות: סימני אלימות, קרעי בגדים, סימני מצוקה ומתח, בכי וכיוצ"ב.
- ו. מועד לקיום ריאיון המבקש, יתואם בין חולית סחר בבני אדם למבקש או לבא כוחו על פי שיקולי לוח זמנים מותאם למשתתפי הריאיון.
- ז. הריאיון ייקבע תוך שבועיים מיום קבלת הבקשה, ויבוצע תוך חודש מיום הבקשה.
- ח. מיקום הריאיון יקבע על ידי ר' החוליה תוך התחשבות ברגישות הנדרשת הקשורה במבקש, ולשמירה על פרטיותו.
- ט. אם המבקש אינו דובר את השפה העברית, יש לדאוג לנוכחות מתורגמן בריאיון, יש לוודא כי המתורגמן הוא בן מינו של המבקש.

8. אופן הגשת השגה על החלטה:

- א. ניתן יהיה להשיג על החלטות של הגורם המחליט שלא להכיר במבקש, ואפשרות זו תצוין במפורש במסגרת החלטת הדחיה. ההשגה תוגש עד 30 ימים מיום קבלת ההחלטה אצל המבקש/בא כוחו. ובהחלטה יפורטו הדרכים להגשת ההשגה.
- ב. השגה מפורטת ומנומקת, תוגש באמצעות ר' חו' סחר בבני אדם לגורם המוסמך לבחון ההשגה, כאמור - רמ"ח חקירות. בהיעדר השכלה משפטית, תוגש לק' משטרה בדרגת נצ"ם, משפטן מהאגף לחקירות ולמודיעין.
- ג. ר' חו' סחר יצרף חוות דעת כתובה של המתאם למאבק בסחר בבני אדם של משרד המשפטים, לבקשת ההשגה, אלא אם סבר המתאם שאין צורך בכך.
- ד. הגורם המוסמך יבחן את הבקשה וככל שידרשו פעולות נוספות לביצוע לשם קבלת ההחלטה, יחזיר לחולית סחר בבני אדם את הבקשה בליווי הנחיות לביצוע פעולות ההשלמה. לאחר השלמתן יקבל את ההחלטה.

ה. משסבר הגורם המוסמך שיש להשאיר את ההחלטה על כנה, ישיב למבקש/לבא כוחו מענה בכתב ובו החלטה מנומקת. משסבר כי יש להפוך ההחלטה, ישיב לפונה בהחלטה ויעבירה לחוליית סחר בבני אדם לצורך עדכון ברישומים כמותווה לעיל.

9. אופן העברת המענה ולוחות זמנים:

- א. לוחות הזמנים הרשומים בסעיף כפופים לסייגים הרשומים מטה.
- ב. מענה ראשוני של חולית הסחר על קבלת הבקשה לבחינה – יועבר תוך 3 ימי עבודה מיום קבלת הבקשה במשרדי החוליה.
- ג. בקשה להשלמת מסמכים – הבקשה תועבר למבקש/בא כוחו, תוך 7 ימי עבודה מיום קבלת הבקשה במשרדי החוליה.
- ד. החלטה סופית – תועבר למבקש/בא כוחו, תוך 14 ימי עבודה מיום קבלת הבקשה במשרדי החוליה.
- ה. עיון חוזר – בקשה לעיון חוזר תועבר לר' החוליה בצירוף החומרים הרלוונטיים. בקשה זו אינה מוגבלת בזמן.
- ו. הגשת השגה – תועבר לר' חולית סחר בבני אדם, תוך 30 ימים מיום העברת המענה הסופי למבקש/בא כוחו.
- ז. מענה ראשוני על קבלת בקשת ההשגה – תוך 3 ימי עבודה, מיום קבלת הבקשה במשרדי חולית סחר בבני אדם.
- ח. החלטה סופית על בקשת ההשגה – תועבר תוך 14 ימי עבודה, מיום קבלת הבקשה במשרדי החוליה.
- ט. ככל שמדובר בבקשה דחופה, וכי עולה הצורך להגן על מבקש הבקשה יש לפנות לתחנת משטרה ולהבהיר את הדחיפות.

10. סייגים:

- א. אם נדרשים מסמכים/ראיון המבקש או כל השלמה אחרת הנדרשת לקבלת ההחלטה, מניין הימים לספירה עד להחלטה הסופית יחל מיום קבלת כלל החומרים לרבות עריכת הריאיון ככל שיידרש.
- ב. אם נדרשת חקירה משטרתית או בדיקה נוספת בעניינו של המבקש, ואין די בחומרים שצורפו כדי לגבש "ראשית ראיה" כי הוא קורבן סחר בבני אדם, במידת הצורך, יועבר המבקש למקלט לקורבנות סחר בבני אדם, לשם הגנה עליו עד להחלטה הסופית. יודגש כי ככל שיוחלט שאין ראשית ראיה לכך שהמבקש קורבן סחר בבני אדם, יוצא המבקש מהמקלט או במקרים בהם הגיע ממשמורת, יוחזר למשמורת ממנה הגיע ולהמשך הטיפול בו על ידי הרשויות המתאימות. אם תוגש השגה או עתירה על החלטת המשטרה, יישאר המבקש במקלט לקורבנות סחר בבני אדם.

הגשת בקשה להכרה באדם קורבן סחר בבני אדם או החזקה בתנאי עבדות

מספר בקשה

ימולא ע"י משטרת ישראל

תאריך הבקשה

פרטי המבקש:

שם פרטי (לועזית)* כפי שרשום בדרכון	שם משפחה (לועזית)* כפי שרשום בדרכון	שם פרטי (עברית)	שם משפחה (עברית)
מספר מזהה דרכון/מספר ט'ת.ז/אחר	ז/נ/לא רלוונטי הקף בעיגול	ארץ מוצא	תאריך כניסה לישראל
טלפון	כתובת	חשד לעבירה הקף בעיגול	
		סחר בבני אדם	החזקה בתנאי עבדות

פרטי מיופה הכוח:

שם ומשפחה	נציג ארגון	ראשית ראייה לעבירה	כתובת
כתובת מייל			טלפון
@_____			מספר פקס

מסמכים מצורפים:

(תצהיר, עדות, מכתב, חוות דעת רפואיות, מסמכים רשמיים של משרד הרווחה, עובדים סוציאליים, מסמכי רשות ההגירה, מסמכי משרד העבודה וכל מסמך אחר הקשור בעניינו של המבקש ויכול לתרום לגיבוש ראשית הראיה)

מס"ד	סוג המסמך המצורף
.1	
.2	
.3	
.4	
.5	
.6	

במידה ובמקרה בו הבקשה מוגשת מטעם ארגון/ב"כ יש להעביר בקשה זו בצירוף תצהיר וייפוי כוח חתום.

ניתן להעביר הבקשה באמצעים האלה :

(1) תלונה מקוונת באמצעות אתר ממשל זמין כתובת :

<https://www.gov.il/he/service/request-file-complaint-online-during-emergency>

במקרה כזה, יש לעדכן את חוליית סחר בבני אדם בדבר מספר האסמכתא שהתקבלה.

(2) במרכז שירות לאזרח בתחנות המשטרה - יש לעדכן את חוליית סחר בבני אדם, במייל כמפורט בסעיף 3 מטה, בדבר מספר האסמכתא שהתקבלה.

(3) באמצעות מייל משטרתי: htp@police.gov.il - יש לוודא כי התקבל המייל בטלפון: 5428127.

בנוסף, ניתן להעביר הבקשה גם באמצעות הגורמים האלה :

(1) משרד התיאום למאבק בסחר בבני אדם של משרד המשפטים בכתובת המייל :

Combattrafficking@justice.gov.il

(2) שגרירויות בארץ ובעולם.

(3) ארגוני סיוע אזרחיים או ממשלתיים לרבות משרד הרווחה ועובדים סוציאליים.

(4) רשות האוכלוסין וההגירה.

(5) הסיוע המשפטי של משרד המשפטים.